

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 3. An mediante quantitate Materia recipiat
accidentia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

priori rationis, quo causat dispositiones, prius ratione sunt, dispositiones; sunt enim illæ requisita ad compositum. Rursus, vera est per Thomistam hæc propositio; ante primam existentiam compositi non est prius ratione existentia dispositionum, causatur enim à composito: Vera etiam est hæc propositio: ante primam existentiam dispositionum non est existentia compositi: Forma enim unitur Materiæ dispositæ, quo posito sic arguitur, Causa saltem ratione debet esse prior suo effectui, sed existentia compositi non est prior dispositionibus; Ergo neque potest esse causa illarum. Denique de illo priori rationis, in quo compositum dat primam existentiam dispositionibus, verificarentur duo Contradictoria, ergo illam non dat. Antecedens probatur: de illo priori verum est dicere; prima existentia dispositionum non antecessit ratione sui positionem, & rursus verum esset dicere: prima existentia dispositionum, antecessit prius ratione sui positionem: quod ipsum probatur, quia antecessit ipsum compositum, quod compositum causat illas dispositiones.

Quando autem Aristoteles dicit, nullum sensibile subjectum manere idem, intelligendus de subjecto denominationis, in quantum illud sentitur; sed non dicit non manere idem, quod est medium & ratio sentiendi ipsum subjectum, seu non manere accidentia communia: & licet subjectum informationis & inhaesionis accidentium, sit ipsa & sola materia, non tamen sola materia est subjectum, in cuius cognitionem sensibilem, mediis accidentibus venit, neque enim videmus materiam primam, sed Leonem, hominem, &c.

Punctum Difficultatis 3.

An mediante quantitate Materia recipiat Accidentia.

Censent mediante quantitate illa recipi, Suarez, uterque Oviedo, Lugo de Eucharia Diss. 10. n. 7. negant non pauci, quibus accessit Arriaga, Pontius & alii.

DICENDUM est I. *Accidentia posse recipi immediate in quantitate.* Probatur unico argumento. Quia in hoc nulla repugnantia.

OBJICIT I. Hurtad. Munus quantitatis est solum extendere subjectum: ergo non poterit recipere immediate accidentia.

RESPONDETUR. Negando Antec. Saltem etiam secundario, hoc potest illi convenire.

INSTAT Primò idem: in qualitatibus primis non recipiuntur accidentia; ergo nec in quantitate.

RESPONDETUR. Negando Consequentiam, quia pro antecedenti nullum fundamentum,

infra autem adferetur fundamentum pro consequenti.

INSTAT Secundò idem. Dispositiones disponunt materiam ad formam substantialem; ergo debent esse in eodem subjecto, in quo & forma substantialis.

RESPONDETUR. Sufficere, ut mediatè recipiantur in eodem subjecto, & si dispositiones sunt nonnisi determinantes materiam ad formam, possunt esse in alio subjecto à forma, quia determinativa, non est necesse esse in eodem subjecto, quod determinant.

INSTAT terciò idem apud de Lugo, intellectio recipitur in eodem subjecto, in quo & volitio, ad quam intellectio est dispositio; ergo & reliquæ dispositiones recipiuntur in eodem subjecto, in quo recipitur forma, ad quam disponunt.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia cum potentia animæ sint identificata realiter, si recipit aliquid potentia intellectiva, recipit hoc ipso etiam voluntas, idque immediate, hinc non est, in quo tanquam distincto à voluntate possit recipi intellectio; jam autem ostendi potest, in quo, distincto à materia, recipiantur dispositiones, nempe quantitas.

OBJICIUNTUR Secundò Paritates aliquæ. PRIMA Paritas est: Forma substantialis non recipitur in quantitate; ergo nec accidentalis.

RESPONDETUR. Pro antecedenti nullum fundamentum esse, quod adferetur pro consequenti. Deinde formæ substantiales ordinatae sunt ad constituendum unum per se substantiale, quod non possunt constituere cum quantitate, seu subjecto accidentali: tale autem vel simile absurdum, non sequetur, posito quod quantitas recipiat accidentia: & licet Formæ accidentales dicant ordinem ad materiam, dicunt tamen ordinem ad illam, tanquam ad subjectum ultimum, sed non tanquam ad subjectum immediatum, unde licet illarum subjectivum non posset esse nisi subsistens, id verum est de subjectivo ultimato, non autem de immediato, & quidem respectu formarum accidentalium.

SECUNDA Paritas. Substantia non potest inherere; ergo neque accidens subjectare.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia inherencia, est proprietas adstricta soli rationi accidentis, facit enim inherens, non esse ens per se: jam autem ratio subjecti non est adstricta soli rationi substantiæ, neque enim ostendi potest, cur ratio recipientis invehatur prædicatum entis per se.

TERTIA Paritas. Materia non potest informare; ergo neque forma recipere.

RESPONDETUR Pontius, Disparitatem esse, quia non est de ratione solius materiæ recipere, est autem de ratione solius formæ informare. *Hæc Responsio*

Non

NON SATISFACIT: De hoc enim ipso quaeritur.

Hinc aliter respondetur. Argumentum impri-
mis multum probare. Probaret enim, quod in
anima, quæ est Forma, non recipiantur intelle-
ctiones, volitiones, gratia &c. Deinde dispari-
tas est, quia quod est pura potentia, non potest
esse actus, adeoque Forma; jam autem Forma
non est purus actus, hinc ei ratio aliqua potenti-
alitatæ convenire potest, ut apparet etiam in
potentiis vitalibus, producentibus & connatu-
raliter recipientibus suos actus. Rursus, si ma-
teria informaret, extraheretur extra suam spe-
ciem, ponereturque in specie Formæ, si autem
Forma causet materialiter, non extraheretur ex
sua specie; nam causare materialiter non est ad-
strictum soli entitati materiæ, sed cuicunque
entitati, à qua in esse & conservari connatura-
liter dependet aliquid: jam autem informare,
adstrictum est nonnisi entitati Formæ, cui enim
alteri? Denique, quia quantitas, cum sit passio
dimanans à materia, bene participare poterit
cum suo principio, saltem in ratione causæ mate-
rialis. Materia autem non est dimanans à for-
mā, nec habet quare participet rationem ac-
tus.

OBJICITUR tertio. Quod dependet depen-
dentiā unius generis, non potest terminare depen-
dentiā alterius, in eodem genere: quan-
titas dependet à materia in genere causæ mate-
rialis.

RESPONDETUR. Negando maiorem: nam qui
habet Patrem, potest esse Pater, vel major est
vera hōc sensu; id quod dependet, non potest
terminare dependentiam in eodem genere, &
secundum eandem rationem; licet possit ter-
minare secundum diversam rationem, & ita
non secundum quod aliquis Patrem habet, est
Pater. Porro etiam quantitas non secundum
quod recipitur in materia, recipit accidentia,
sed secundum vim aliam receptivam, termi-
nabit dependentiam aliorum accidentium;
quam vim in quantitate non reperiri, argumen-
ta non evincunt.

DICENDUM est 2. *Accidentia de facto recipi
in quantitate.*

PROBAT primò Pontius. Quia id non repu-
gnat, ut vidimus, nec impedit quidquam, quo-
minus id de facto fiat: Ergo censendum est ita
fieri.

RESPONDETUR. Retorquendo argumen-
tum: non repugnat, accidentia immediatè re-
cipi in materia, quæ enim in hoc implicantia,
nec impedit quominus id de facto fiat; ergo
censendum est ita fieri.

PROBAT secundò de Lugo, quia nisi ponatur
quantitas esse subiectum accidentium, expli-
cari non potest, quomodo motā quantitate à
Sacerdote moveantur alia accidentia; quia mo-
tā quantitate, vel moverentur accidentia im-

mediatè à Deo ad occultandum hoc mysteri-
um, vel per virtutem superadditam quantitati,
ad illa secum trahenda: neuter hic modus ex-
plicat connexionem debitam inter istos motus.
Minor probatur. Si Deus movet alia accidentia
motā quantitate à Sacerdote, non apparet, quo-
modo dicatur Sacerdos verè movere, & degluti-
re hostiam, hæc enim significant motum locale
provenire ab ipso Sacerdote; & si propriè non-
nisi quantitatē movet sacerdos, propriè degluti-
ret solam quantitatē, non alia accidentia:
si autem moventur alia accidentia, ob superna-
turalem virtutem traditam quantitati, ad illa se-
cum trahēda, cum quantitas de se neque sit gra-
vis, neque levis, & aliunde in se non habent re-
ceptam gravitatem, non posset secum trahere
alia accidentia, quæ nec recipit, nec ipsa una
cum ipsis est in aliquo uno, quò motò reliqua
moveantur trajicienda & deglutienda, cum ipsa
quantitas de se sit indifferens ad motum sursum
vel deorsum. *Hoc ipsum sic ulterius proponit.* Gra-
vitas specierum transmissibilis in stomachum,
vel est quid superadditum, vel quid aggregatum
ex accidentibus: si est quid superadditum, ergo
sola descendet, & non trahet secum alia acci-
dentia, quæ nec recipit, nec ipsa cum ipsis est, in
aliquo uno, quo moto reliqua moveantur; si est
quid aggregatum ex accidentibus, & non reci-
pantur in aliquo communi, quomodo unā gra-
vitabunt? & si partialiter gravitant, cum non
omnes æqualiter secundum se gravitent, non
omnes descendent simul.

RESPONDERI potest, huic argumento, quòd
Deus supplendo in Eucharistia defectum mate-
riæ, tribuat quantitati vim, ut id quod præsens
materia recipiens accidentia faceret, idem sine
receptione & sine materia fiat. Unde Sacer-
dos non præcisè tantum quantitatē movet,
sed quantitatē prout habentem virtutem, ut
id quod præstaret præsens materia, fieri possit
illā absente; licet ergo quantitas neque sit gra-
vis, neque levis, quod etiam materiæ de se non
convenit, quia tamen habet virtutem, quæ facit
illam id præstare, non receptis accidentibus,
quod præstaret materia recipiens accidentia,
ideò motā quantitate moventur & accidentia.
Et sicut gravitas recepta in materia, traheret se-
cum accidentia reliqua, ita non recepta in
quantitate facit idem, DEO dante virtutem
quantitati, ut id fiat absente materiā, quod fie-
ret præsentē. Insuper adhuc, verè censebitur
Sacerdos deglutire hostiam, quia illam virtute
suā propria transmittit in stomachum; an au-
tem transmissio respectu specierum, fiat ob re-
ceptionem in subiecto communi, aut non in
subiecto communi: non refert ad deglutiendū.
Et certè possibile est non recipi accidentia in
quantitate, vel impediri receptionem, & tamen
deglutiri illa accidentia, neque enim evacuare-
tur Divina potentia, ad faciendum transmitti

accidentia per verum deglutendi actum, quantumvis in materia non recipiuntur. Rursus posita sola unione reliquorum accidentium inter se & cum quantitate gravitateque, salvari poterit tota transmissio & actus deglutendi.

PROBATUR tertio. Quamvis non repugnet, ut materia immediatè recipiat accidentia, quia tamen etiam non repugnat, ut immediatè etiam quantitas recipiat accidentia, & id commodius est, ad explicanda mysteria fidei: Ergo potius censendum immediatè illa in quantitate recipi, cum mysteria fidei, quantum fieri potest, facilitanda sint. Antecedens probatur: Illud quod non implicat fieri naturaliter, non est attribuendum miraculo; sed ut species Sacramentales calefiant, frigeant, moveantur ad motum quantitatis, non implicat hoc fieri naturaliter. Ergo hoc miraculo tribuendum non est. Sed nisi ponatur quantitas recipere accidentia, calefieri & frige fieri non possent species sine miraculo, Ergo. Certè enim non repugnat educi, Accidentia illa, ex quantitate secundum vires naturæ spectata, tanquam ex subiecto immediato, cum non implicet quantitatem esse subiectum immediatum accidentium; si autem non educerentur ex quantitate, non educerentur ex subiecto, cum nullum illic sit subiectum, consequenter non nisi creari deberent, & tamen nulla creatura censetur assumpta ad aliquid de novo creandum, cumque illic ad positionem ignis fiat calefactio, desinat ad ejus amotionem, dicendus erit ille calor non produci à Deo, sed ab igne. Rursus sine miraculo non posset albedo emitte suas species, quia accidentia non possunt operari absque subiecto, consequenter cum id de facto fiat, multiplicabis miracula sine necessitate.

DIFFICULTAS III.

Quid rationem causæ materialis exercere possit.

QUÆRES primò. An res spiritualis rationem causæ materialis exercere possit.

ASSERO primò. *Accidentia spiritualia causari materialiter à substantia spirituali.*

RATIO. Quia substantiæ spirituales creatæ non seipsis immanenter agunt, sed per distinctas actiones, quæ sunt accidentia, quæ nec fieri nec conservari possunt, nisi dependenter ab ipsis potentiis, ut patet in actibus intellectus & voluntatis, hæcque ipsa accidentia indigent subiecto. Ergo apparet illa causari naturaliter à substantia spirituali. Deinde accidentia spiritualia indigent etiam subiecto, sed non alio quàm spirituali, quid enim materiale in Angelo & licet quidem in homine corpus sit materiale, si tamen

possit tribui accidentibus subiectum proportionatum, tribuendum erit.

ASSERO secundò. *Substantias spirituales completas, non esse subiectum naturale accidentium materialium.*

RATIO. Tum quia naturaliter illis non indigent: Ergo nec debuerunt esse naturale subiectum illorum. Tum quia hoc ipso quod sint substantiæ completæ spirituales, non dicunt ordinem ad aliquid materiale, dicerent autem, si subiectum connaturale accidentium materialium essent; & sicut substantia materialis completa, hoc est constans etiam materiali forma, non dicit ordinem ad ullum subiectandum accidens spirituale, ad quod enim? ita & substantia spiritualis completa, non dicit ordinem ad accidens materiale. Tum quia respectu eorum accidentium subiectum aliquod exercet rationem causæ materialis, quæ accidentia educuntur ex illo, materialia autem accidentia, non educuntur naturaliter à subiecto spirituali cum inter manifestè educta servetur proportio in ratione entis. Esset aliqua difficultas, an non sensationes recipiantur in anima rationali? sed ex dictis inferendum, non recipi, nisi in organo conjuncto, quod sufficit ut dicatur anima sentire, præcipuè cum per nos ratio sentientis non desumatur ex receptione, sed ex productione, de quo in Animasticis.

ASSERO tertio. *Substantiam etiam completam spirituales, posse divinitus exercere rationem causæ materialis, respectu accidentium materialium.*

RATIO. Tum quia non implicat contradictionem, ut v. g. albedo uniatur Angelo. Tum quia si quæ esset causa, cur id fieri non possit, ea esset, quia albedo effectum suum formalem non tribueret Angelo; sed hoc non obstat, quia effectum formalem intrat etiam subiectum capax denominationis, quale subiectum non est Angelus, cur ergo non sufficiat hic solus effectus formalis, qui est: facere subiectum habens accidens materiale. Tum quia si potest Deus spoliare materiam omni quantitate, redigereque illam in punctum, quod etiam potest facere accidenti, cur illud saltem ita redactum in punctum, non poterit ponere in Angelo?

QUÆRES secundò. *An accidenti spirituale possit causari à subiecto materiali?*

ASSERO primò. *Non posse naturaliter.*

RATIO. Quia si nihil obstat, in eo debet recipi connaturaliter accidens spirituale, unde educitur, cum ratio causæ materialis educationem consequatur, accidens autem spirituale, utpote perfectius in ratione entis, non educitur materia.

ASSERO secundò. *Posse divinitus id fieri, ut accidens spirituale uniatur subiecto materiali.*

RATIO. Tum quia id non implicat. Tum quia si naturaliter potest anima spiritualis, dicere ad